

Protocol Anti-Pestbeleid Spilcentrum Trudo

INLEIDING

Een veilige omgeving voor iedereen is een voorwaarde om naar behoren te kunnen functioneren. Het kernwoord daarbij is “RESPECT”. Een respectvolle houding wordt gekenmerkt door “geen schade doen”; emotioneel, mentaal, fysiek of materieel. Dit geldt voor kinderen en leerkrachten, ouders en bezoekers van de school. Daarbij kunnen fouten worden gemaakt en vergissingen worden begaan. Deze worden niet genegeerd maar besproken en gezien als mogelijkheden om te groeien en te veranderen.

WAT IS PESTEN?

Wij definiëren pesten als gedrag waarbij iemand **herhaaldelijk** en **opzettelijk** een ander in zijn waardigheid aantast. Hieronder vallen zaken als buitensluiten, negeren, kleineren en alle kwetsende gedragingen die schade doen aan personen of zijn of haar bezittingen.

Wij nemen signalen serieus die in de richting van pesten wijzen. Het wordt aan het gezonde beoordelingsvermogen van leerkrachten overgelaten of daarvan sprake is.

Bij twijfel overleggen zij daarover met elkaar.

VIJFSPORENAANPAK:

Bij de aanpak van pestproblematiek zijn er 5 partijen die een belangrijke rol hebben:

- De leraar
- De pester
- De gepeste
- De ouders
- De klas

Het gedrag en de rol van de leerkracht zijn heel bepalend om pesten te voorkomen of er tegen op te treden. Ons gedrag, handelen en spreken, hoort vanuit onze voorbeeldfunctie altijd respectvol te zijn: duidelijk, liefdevol en rechtvaardig. We veroordelen ongewenst gedrag. Wij veroordelen geen

personen. Als leerkracht stellen wij ons actief op als er wordt gepest door met de kinderen in gesprek te gaan. Pesterijen worden nooit genegeerd. Relevante opmerkingen m.b.t. pesten/gepest worden, worden vastgelegd in de klassenmap.

Als leerkracht ben je vrij om te beslissen of en wanneer je over een voorval met de kinderen in gesprek gaat. Het kan na schooltijd of wanneer de situatie geëscaleerd is, kan zo'n gesprek ook onder schooltijd plaatsvinden. Maak eventueel gebruik van een formulier om kinderen te laten reflecteren op hun gedrag en de gevolgen daarvan. Laat beide partijen een formulier invullen en bespreek het vervolgens in alle openheid. We willen gedragsverandering tot stand brengen. Reflectie en motivatie zijn daarin voorwaarden.

Wij zijn er ons van bewust dat ook ouders een belangrijke rol hebben bij het voorkomen, bespreken en beëindigen van pesten. Dat houdt in dat wij ouders en verzorgers in een vroeg stadium willen informeren als hun kind pest of gepest wordt.

Ouders hebben, net als leerkrachten, een voorbeeldfunctie voor hun kinderen. Ook voor hen is het belangrijk een verhaal van twee kanten te horen.

Wees naar ouders toe altijd eerlijk en aarzel niet hen in te lichten. Als leerkracht neem je zelf de beslissing, wanneer je de ouders inschakelt. Als je daarover twijfelt, consulteer je een collega of schakel je de hulp in van de pest coördinator. Blijft de twijfel bestaan dan licht je de ouders in ieder geval in.

Signalen van ouders nemen wij serieus. Wij nodigen hen uit contact met school op te nemen als zij merken dat hun kind bij pesterijen betrokken is. Wij bespreken op eigen initiatief met ouders wat we zullen doen en gedaan hebben om pesterijen te beëindigen en maken daarvoor en daarover afspraken met hen. Wij geven ouders duidelijk aan wat wij van hen verwachten. Wij wijzen hen indien nodig op de mogelijkheid om externe hulp in te roepen.

Wij maken ouders ook duidelijk dat pesten na schooltijd niet door mag gaan. Het werkt door op school en wordt daar aangepakt.

Pesten verdwijnt niet door het te verbieden. Het is belangrijk dat iedereen zich er bewust van is dat het een gezamenlijke verantwoordelijkheid is om voor een veilig schoolklimaat te zorgen; leraren, leerlingen en ouders. Dat betekent ook dat we van iedereen die pesterijen constateert, verwachten dat hij of zij dat meldt. Dat wordt nooit als 'klikken' aangemerkt. Melden is een plicht en

verantwoordelijkheid. Een omgeving waarin wordt gepest zonder dat dat leidt tot maatregelen, maakt het voor iedereen tot een onveilige omgeving, ook voor de pester(s) zelf.

Leerlingen die pesten doen dat soms omdat ze in het verleden zelf ook zijn gepest. Het kan een manier zijn om meer “veiligheid” voor zichzelf te scheppen. Naast reflectie op het eigen gedrag en de gevolgen daarvan voor anderen, kan het heel goed zijn met kinderen die pesten, te werken aan het vergroten van hun zelfvertrouwen. Dit kan o.a. door hen verantwoordelijkheden te geven en andere manieren te (laten) bedenken hoe met andere kinderen contact kan worden gemaakt en onderhouden. Smart (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden) geformuleerde afspraken kunnen hierbij ondersteunend werken.

Begeleid het gepeste kind zo, dat het zich gehoord en veilig voelt. Leer het kind weerbaarder te worden door bij pesten een duidelijk signaal (bijvoorbeeld een stopteken) aan de pester af te geven. Blijft de pester doorgaan met pesten, dan schakelt het kind de leerkracht in.

Wij willen een aantal uitgangspunten, regels en afspraken formuleren die dienen als leidraad m.b.t. pesten. Preventie vinden wij daarbij van groot belang. Wij zijn daarbij overtuigd van de invloed van ons eigen gedrag als voorbeeld voor de kinderen. Wij willen doen wat in ons vermogen ligt om een veilige leef- en werkomgeving voor iedereen in stand te houden of tot stand te brengen.

AFSPRAKEN

Aan het begin van ieder schooljaar zal in alle groepen een missie-statuuut worden opgesteld. Dit missie-statuuut zal leiden tot een aantal afspraken (bouwstenen). Binnen dit missie-statuuut krijgt het anti-pest beleid een plek. Want om een fijne groep te willen zijn, daar hoort pesten niet bij.

De kans op een positief effect is het grootst als de afspraken en de manier waarop daaraan vorm wordt gegeven vanuit de kinderen komen. Daarbij houden wij in ons achterhoofd dat het stimulerender kan zijn afspraken positief te formuleren dan dingen (alleen maar) te verbieden. Na het vormen van het missie-statuuut worden de gemaakte afspraken met elkaar beschreven in T-kaarten. Deze T-kaarten maken inzichtelijk wat er van de kinderen wordt verwacht en wat voor gedrag daarbij hoort. Als dat nodig is, wordt het missie-statuuut in de loop van het jaar bijgesteld.

Met alle kinderen wordt geregeld besproken dat het melden van pestgedrag bij de leerkracht niets met klikken te maken heeft maar een bijdrage levert aan een veilige omgeving voor de hele groep. Het is belangrijk het melden van pesten “veilig” te maken. Daarop moet met dader(s) en

slachtoffer(s) worden gereflecteerd. Pesterijen niet melden leidt altijd tot gevoelens van onveiligheid. Aan de start van het nieuwe schooljaar komt ook de zogenaamde 'luister-juf' (vertrouwenspersoon), tevens pestcoördinator de klassen langs om bovenstaande ook bespreekbaar te maken. Er hangt een brievenbus in school waarin leerlingen een briefje kunnen doen wanneer zij met de luister-juf willen spreken. Dit kan onder andere ook gaan over gepest worden of het zorgen maken om een ander kind dat gepest wordt. De luister-juf betreft hier vervolgens altijd de leerkracht van de groep bij en maakt dit ook kenbaar aan het kind.

Hieronder volgt een aantal maatregelen die wij nemen als duidelijk is dat er sprake is van pesten, met inachtneming van wat hierover in bovenstaande gezegd is.

1. De leerkracht hoort beide partijen. Hij bepaalt of het wenselijk is dit onder schooltijd te doen in het bijzijn van de groep of op een andere manier.
2. Als de leerkracht dat wenselijk vindt vullen de betrokkenen een formulier in waarin ze hun versie van het gebeurde weergeven.
3. Als dat beter is, wordt een time-out ingelast om betrokkenen de gelegenheid te geven tot zichzelf te komen. Het moet voor de kinderen duidelijk zijn wanneer op de zaak wordt teruggekomen. Het gebeurt altijd op korte termijn.
4. De leerkracht zet de kinderen ertoe aan op hun eigen gedrag te reflecteren. De kinderen worden gestimuleerd zelf in de gegeven situatie oplossingen te bedenken: wat had je anders/beter kunnen doen? Dat leidt tot een afspraak.
5. Daarnaast kan de leerkracht, afhankelijk van de ernst van de situatie, de leerling een straf opleggen. Wij zullen proberen zodanig te straffen dat de relatie tussen straf en hetgeen is voorgevallen, duidelijk is. Ouders van de leerlingen in kwestie worden daarvan op de hoogte gesteld. Daardoor weten ouders ook dat pestgedrag wordt aangepakt. Het gaat er niet om zaken te bagatelliseren of op te blazen. We maken de ouders duidelijk dat hun medewerking om een veilig klimaat te scheppen op school onontbeerlijk is. Dat is altijd ook in het belang van hun eigen kind.
6. Ouders van kinderen die herhaaldelijk pesten of gepest worden, worden bij voorkeur op school uitgenodigd voor een gesprek. Er wordt in dat geval afgesproken wanneer op de zaak teruggekomen wordt om het gevolg van genomen of te nemen maatregelen te evalueren. In de praktijk blijkt het vaak niet te werken als ouders onderling pestproblematiek proberen op te lossen; het verzandt al gauw in beschuldigingen over en weer.

Natuurlijk zijn er talloze maatregelen die genomen en straffen die gegeven kunnen worden. Deze kunnen variëren van een simpele handdruk tot schorsing en verwijdering. We zullen steeds zoeken naar die maatregelen die het gewenste effect hebben. Uitgangspunt hierbij is dat iedereen in zijn waarde gelaten wordt.

Update juli 2026